

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOSCIAMI wynosi:

Na drugi kwartał 1856 od 1go kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu : : : : 3 złr. 45 kr.
z pocztą : : : : 4 złr. 30 kr.

Należność (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya. — Grecya. — Azya. — Afryka. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej pocztu. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 9. marca. J. Excellencya, minister oświecenia publicznego wydał dnia 25. stycznia r. b. okólnik do wszystkich przebiegłych księży Arcybiskupów i Biskupów w całej Monarchyi względem wprowadzenia i dopełnienia konkordatu. Obwieszcza przy tem, że konferencye biskupie rozpocząć się mają w drugą niedzielę po świętach wielkanocnych. Zgromadzenie zająć się ma przedewszystkiem kwestyą, kiedy właściwie wejść mają w moc obowiązująca kościelne sądy w sprawach ślubów małżeńskich w tych krajach Monarchyi, w których potąd nie istnieją. W ogóle zaś zajmie się zgromadzenie wszystkimi kwestyami ściągającymi się do konkordatu i jego wykonania, zresztą zaś objawia w okólniku tym p. minister oczekiwania J. M. Cesarza, jako przewielebni Biskupi sami to uznają, że przed ukończeniem obrad zapowiedzianych nie wypada przedsiębrać w dycecyjach szczególnych żadnych kroków przedwczesnych. W numerze IX. dołączonej do pisma ministeryalnego noty księcia Arcybiskupa w Wiedniu z dnia 18. sierpnia r. z. wyłożone są powody, dla których należałoby z wielką tylko oględnością brać się do środków represyjnych przeciw drukom ogłoszonym.

— Cesarsko-rosyjski poseł książę *Gorczałow* będzie dnia jutrzejszego na pożegnawczej audyencyi u Najjaśniejszego Pana, po czem w kilka dni wyruszyć ma w podróż do Petersburga.

— Wczoraj odbyło się posiedzenie pełnomocników konferencyi menniczej. Dalsze posiedzenie przypada dnia jutrzejszego.

— Przy sposobności wystawy przemysłowej w Wiedniu zamierzają urządzić także i kongres statystyczny, na którym zastąpiłoby były wszystkie państwa mające udział w tej wystawie.

— C. k. pierwszy mistrz ceremonii, landgrabia Fürstenberg miał zaszczyt przedstawić się 7. b. m. Najjaśniejszemu Panu na osobnej audyencyi.

— Upewniamy, że c. k. poseł w Danii, a dawniej w Kassel, hrabia Hartig, mianowany być ma posłem w Mnichowie. Nie nastąpi to jednak zapewne przed ukończeniem konferencyi paryskich.

— We wszystkich na pograniczu austriackim znajdujących się pruskich miejscach handlowych przyjmują od dnia 3. marca r. b. banknoty austriackie i mienią je w handlu za pruskie asygnaty kasowe bez żadnego policzenia agio pieniężnego.

— Do Gradcu przybyło 6. b. m. ośm murzynek z Tryestu w towarzystwie dwóch misjonarzy. Umieszczono je tymczasowo w klasztorze Panien Urszulek.

Ameryka.

(Wiadomości bieżące z Ameryki.)

Nowy Jork, 20. lutego. Ministeryum spraw zewnętrznych przesłało pliki aktów, które ściągają się do kwestyi centralno-amerykańskiej, i sięgają po rok 1850. — Pewnego Barbour, który stał za świadka przeciw domniemanym, a w Cincinnati uwolnionym korsarzom iryjskim — obwiniono o złożenie przysięgi fałszywej. — Konzul angielski stanął w jego obronie i oświadczył, że go uważa za człowieka rzetelnego. — Nowy poseł przy dworze angielskim, p. Dallas, udaje się w podróż do Europy dnia 5. marca. Syna jego

mianowano sekretarzem legacyi. — Gubernator w Kanzas, p. Shannon, odjechał na miejsce swego przeznaczenia. Otrzymał instrukcyje, by wszystkie ustawy tamtejsze utrzymywał w mocy obowiązującej, i by wykonania ich jak najściślej przestrzegał. Wiezie też z sobą polecenie pułkownikowi Sumner, by z oddziałem 800 żołnierzy znajdujących się pod jego rozkazami w twierdzy Leavenworth przygotował się do pochodu w razie jakich zawichrzeń. — Pociąg kolei żelaznej mającej ciężaru ośm beczek okrętowych dostał się po lodzie na tamtą stronę rzeki Potomak. — Do Panamy zawinęła amerykańska szalupa wojenna pod wodzą John Adam'a; wraca z wysp Fidzi, dokąd wysłano ją dla ukarania krajowców za te okrucieństwa, jakich dopuścili się na majtkach amerykańskich. Załoga John Adam'a spaliła na wyspach wspomnianych pięć włości najznaczniejszych; później jednak zawarł komandor Bontwell w imieniu rządu amerykańskiego umowę z królem tamtejszym. — Ciesnina panamska wolna już od chorób epidemicznych. — W Lavilla zaszły rozruchy.

W *Nicaraguy* spokój zupełny. Jenerał Walker zebrał do 1000 zbrojnych. Prezydent Rivas wydał dekret, którym zrywa wszelką styczność urzędową z ministrami unii amerykańskiej. P. Manning, angielski wicekonzul w Realejo, przesłał pismo urzędowe do ministra spraw zewnętrznych w *Nicaraguy*, w którym oddaje pochwałę tymczasowemu rządowi nikaraguańskiemu, że starał się z największą usilnością pojednać stronnictwa zwaśnione, i podźwignąć dobry byt mieszkańców zniweczony rewolucyjami bezowocnymi. Zapewnia przy tem rząd tamtejszy o życzliwych chęciach gabinetu angielskiego i o pomocy w takim razie, gdyby republika chciała się rządzić według zwykłych praw internacjonalnych. Uznaje też mianowanie Walker'a jenerałem i oświadcza, że konzulowi angielskiemu w Guatemali zakomunikuje odpis umowy zawartej między Walker'em i p. Rivas. — Według doniesień z *Vera-Cruz* miał Puebla kapitulować. Commonfort postanowił wysłać przeciw powstańcom w Meksyku około 7000 żołnierzy podzielonych na trzy brygady. Majątek Santa Anny zaskwestrowano „za popełnioną przezeń zdradę Stanu i inne zbrodnie.“ W głębi kraju poprzecinano wszystkie druty telegraficzne. Uragi poniosł klęskę w boju; w prowincjach południowych panuje jak słychać pokój. — Jenerałny gubernator *Kanady* zagaił dnia 15go lutego tamtejsze zgromadzenie prawodawcze.

Hiszpania.

(Deputacya z powinszowaniem u Espartera. — Przemowa Espartera. — Depesza z 4go marca. — Potoczne.)

Z *Madrytu* piszą z 28. lutego: Wczoraj jako w dzień imienin, składały życzenia Esparterowi deputacye załogi i milicyi narodowej. Espartero przyjmował je w galowym uniformie i odpowiedział na przemowę prezydenta deputacyi milicyi, pana Madoz, który mu zarazem doręczył adres milicyi katalońskiej, w te słowa: „Nieprzyjaciele nasi zastaną mię zawsze w pogotowiu, by prowadzić Was do sławy, i możecie być naprzód przekonani, że nieprzyjaciółom tym nieuda się nigdy zasieć niezgodę między członkami gabinetu. Mniejsza o to, co świat mówi sobie pozwała; ja mogę zapewnić panów, że szanowny mój kolega, jenerał O'Donnel, który we wszystkim myśli tak jak ja, i żołnierz z Luchany, który mówi do Was, wiedzą dziś lepiej niż kiedykolwiek, czego potrzeba do uszczęśliwienia naszej ojczyzny, i dopokąd zgromadzenie Kortezów nieodmówi nam swej pomocy, możemy upewnić panów, że wolności, tronowi i dynastyi Izabeli II. niezagroza najmniejsze niebezpieczeństwo. Doszedłszy do wieku 63 lat i najwyższych godności w królestwie, niepozostaje mi nic innego do życzenia, jak tylko szczęście Hiszpanii. Ufam Waszej roztropności i doświadczonej już tylekrotnie odwadze, że zechcecie mi dopomóc w spełnieniu zadania, które przyjąłem na siebie, i którego pragnę dopełnić z całą rzetelnością.“ — Ambasador francuski starał się już oddawna

wyjednać u rządu hiszpańskiego, ażeby zawijające do Algesiras okręta francuskie zostały uwolnione od opłaty należności portowych, ale ze względu na znaczne koszty, jakich wymaga utrzymanie tego portu, nieprzychylił się rząd do tej prośby.

— Depesza z **Madrytu** z 4. marca donosi: „Towarzystwo *Credit Mobilier* ofiarowało rządowi 100.000 realów do rozdzielania między prowincje Madrytu, Burgos i Waladolid. — Towarzystwo du Grand-Central obejmie zapewne budowlę kolei żelaznej do Zaragosi.“

Anglia.

(Sprawy w parlamencie z 4. marca.)

Londyn, 5. marca. Na wczorajszym posiedzeniu *izby wyższej* przedłożył lord *Brougham* petycję rady gminnej z Sheffield w sprawie reformy duchownych trybunałów sądowych. Lord *kancierz* zrobił uwagę, że rząd przygotowuje właśnie odnoszący się do tego projekt ustawy. Lord *Stanhope* radzi, prosić Królowej w adresie, ażeby raczyła założyć galerję oryginalnych portretów sławnych Anglików, którzy odznaczyli się w dziedzinie sztuk, umiejętności i literatury, albo też na polu bitwy. Utworzenie takiego zbioru portretów dałoby się bardzo łatwo połączyć z zamierzonym założeniem nowej galerji narodowej. Żaden kraj nieposiada tyle portretów co Anglii; ale obecnie są one rozproszone po różnych miejscach i nie dla każdego przystępne. Galeria zaś taka, jaką on proponuje, podnosiłaby nie tylko zamiłowanie w sztuce, ale oraz obudzałaby szlachetną ambicję. Margrabia *Lundsdowne* pochwałił zamiar wniosku, ale sądził, że trzeba zmienić treść jego, gdyż inaczej musiano by wykluczać znaczną liczbę znakomitych imion, które nienależą do kategorii wymienionych w projekcie lorda Stanhope. Zatem poprawiono ten wniosek i przyjęto.

W *izbie niższej* oznajmił *Walpole*, że zamysła wnieść bil na przyszły wtorek, ażeby zamiast trzech przysięg, jakie składają obecnie członkowie parlamentu, zaprowadzono tylko jedną rotę przysięgi. — *Bowyer* zapytuje, jakie wiadomości otrzymał rząd o aresztacjach, które zaszły niedawno w Nowarze dla zapobieżenia buntowi w angielsko-włoskiej legii; — jak długo legia ta pozostanie w Piemontcie, i co się z nią stanie po zawarciu pokoju? Lord *Palmerston* odpowiada: W istocie rozeszła się pogłoska o zamierzonym buncie w jednym z pułków legii włoskiej, i na tej podstawie przyaresztowały władze sardyjskie 16 żołnierzy z tego pułku i wytoczyły śledztwo. Według tej pogłoski miano nadesłać z Lombardyi znaczne sumy do rozdzielania między legionistów, by ich nakłonić do dezercyi na terytorium lombardzkie. Z śledztwa jednakże pokazało się, że pogłoska ta była zupełnie zmyślna, i przynależała do istocie, że zachowanie legii włoskiej było dotychczas wzorowe. Mimo to jednak zdaje się być stosownem wykonać teraz niezwłocznie plan pierwotny, a że już do 3000 ludzi stoi pod bronią, przeto porobiono przygotowania, by ich przewieźć do Malty, to jest na miejsce pierwotnego ich przeznaczenia. Dwa pułki odeszły już, jeden z nich wsiadł już na okręt przy odejściu ostatnich wiadomości, a z drugim musiało już dotychczas to samo nastąpić. — W odpowiedzi na zapytanie *Spooner*a oświadczył lord *Palmerston*, że zaproponuje *izbie* w piątek 14. marca, ażeby odroczyła posiedzenia swoje aż do 31. marca po feryach wielkanocnych. *Sir de Lacy Evans* radził mianować osobny wydział, któryby zastanowił się nad tem, czy niewypadałoby znieść system kupowania stopni w armii. Wnioskodawca zbijał naprzód zarzuty wnoszone zazwyczaj przeciw takiemu nowatorstwu. Mylne to wcale mniemanie mówić, żeby zniesienie dotychczasowego zwyczaju miało koniecznie pociągnąć za sobą system starszeństwa w służbie, jak niemniej i to, żeby zniesienie przedajności stopni było połączone z tak ogromnymi kosztami, jak z wielu stron utrzymują. Jeżeli zaś zapyta go kto o niekorzyści teraźniejszego stanu, może odpowiedzieć mu na zasadzie licznych doświadczeń, że niejednemu znakomitemu oficerowi zamknięta jest droga do awansu jedynie dlatego, iż zbywa mu na środkach pieniężnych. Niepodlega żadnej wątpliwości, że teraźniejszy fałszywy system w końcu sam przez się upadnie, zaczem idzie tu o to tylko, jak prędko ma nastąpić ten upadek. Lord *Goderich* popierał ten wniosek. *F. Peel* przyznaje, że biorąc rzecz ze stanowiska teoretycznego, nie jest system przedajności stopni wcale wyśmienity. Ale z drugiej strony nie byłby on mógł pewno tak długo się utrzymać, gdyby w pewnym względzie nie nagradzał swych niedogodności właściwymi korzyściami. Przeciwnicy tego systemu powinni by wykazać stanowczo wszelkie wypływające z niego niedogodności i oświadczyć wyraźnie, co właściwie zamysłają zaprowadzić na jego miejsce. Tego nie zrobiono dotychczas. Oparty na zasłudze system awansu wywoływałby niustanne zażalenia na niesprawiedliwą protekcję, jak się to dzieje teraz przy mianowaniach w sztabie. Gdyby zdołano udowodnić, że dzielność armii cierpi na przedajności stopni, głosowałaby on natychmiast za zniesieniem tego systemu. Ale dowodu tego nie złożono jeszcze. Zniesienie przedajności stopni niezapewni armii lepszych oficerów, a jeżeli idzie o to tylko, by poprawić wojskowe ich wykształcenie, wówczas nieprzeszkadza temu wcale system teraźniejszy. Lord *Stanley* sądzi, że dokładne rozważenie tej sprawy byłoby wielce pożądane, gdyż nieprędko może nadarzyłaby się tak pomyślna sposobność do tego, jak teraz. Jeżeli izba niezajmie się nią teraz, pójdzie rzecz w odwłokę, i wszystko pozostanie jak dawniej. W żadnym kraju na świecie nie istnieje taki system, i nieda się za prawdę niczem innem usprawiedliwić, jak tylko tem, że raz został zaprowadzony. *Herbert*

oświadcza się również za rozważeniem tej kwestyi, ale zdaje mu się, że komisya złożona z oficerów i cywilnych byłaby stosowniejszą niż osobny wydział. Lord *Palmerston* oświadcza, że ze względu teoretycznego jest również przeciwnikiem tego systemu, i że nikomu pewno nieprzyszłoby na myśl przy zakładaniu nowej armii doradzać taki system, jaki panuje w Anglii. Ale z drugiej strony niepodobna zaprzeczyć, że system ten istniał tak długo i zrosł się tak dalece z wszystkimi instytucjami w armii angielskiej, że chcąc go znieść teraz, potrzeba wprzód zastanowić się nad tem dokładnie, gdyż przynależałoby przecież, że jakkolwiek niedogodnym może być ten system, łącząc się z nim także pewne niezaprzeczone korzyści dla naszej armii. Zniósłszy przedajność stopni musiano by z czasem usuwać oficerów niezdatnych już do służby dla wieku lub słabości, a to kosztuje wiele pieniędzy. Oficerowie, którzy patent swój nabyli za pieniądze, mieliby prawo żądać wynagrodzenia, a i to bardzo kosztowne. Zdaje się jednak, że cała izba pragnie tę kwestyę wziąć pod rozwagę. W takim razie byłby najstosowniejszym projekt pana *Herberta*, żeby ustanowić komisję mieszaną z osób cywilnych i wojskowych. Jeżeli *Sir de Lacy Evans* zechce cofnąć swój wniosek, jest on (*Palmerston*) gotów postarać się o mianowanie takiej komisji. Na to oświadczenie cofnął *Sir de Lacy Evans* swój wniosek.

Francya.

(Tok konferencyi. — Dekreta cesarskie. — Urządzenie biur w senacie. — Projekt kolei do Konstantynopola. — Niepokoje studentów. — Odjazd generałów do armii orientalnej. — Uprawa bawełny. — Potoczne.)

Paryż, 5. marca. Wczoraj odbyło się czwarte posiedzenie kongresu i trwało do godziny 4½. Choć o właściwym toku spraw nie powiedzieć nie można, wiedzą jednak, że mowa pełnomocników rosyjskich i w ogóle wszelkie rozprawy odznaczały się duchem tak pojednawczym, że można to uważać za rodzaj postępu i spodziewać na przeszłość spieszniejszego toku obrad. Głoszą powszechnie, że Rosyanie zwróćą Kars, że wytoczono powtórnie kwestyę o wyspy alandzkie, a hrabia Orłów miał dać zapewnienie, że Rosya zręka się prawa budowania okrętów wojennych w porcie *Mikołajewa*. Połączeniu księstw naddunajskich niesprzeciwia się Rosya także. W ogóle można wnosić ze wszystkich tych wiadomości, że konferencye choć nie tak spiesznie, jak ogłaszają niektóre dzienniki, ale przecież dość prędko doprowadzą do tego, czego świat po nich oczekuje. Rosyanie oświadczyli także, że są gotowi o jednym czasie z sprzymierzonymi opuścić terytorium tureckie, a zwrócenie Karsu nie następcza już żadnych trudności.

— Dekret datowany z dnia wczorajszego mianuje wdowę po admirałce *Bruat* guwernantką dzieci cesarskich. Innym dekretem został pan *Sauvageot* mianowany honorowym konserwatorem muzeów cesarskich. — Na wczorajszym pierwszym posiedzeniu mianował senat swoich sekretarzy i wicesekretarzy. poczem rozwiązawszy ogólne posiedzenie usunął się do biur swoich. by przystąpić do ich urzędzenia i mianować pierwszą komisję petycji; jako też komisję rachunkowości. Ciało prawodawcze mianowało wczoraj czterech sekretarzy swoich, między tymi hrabię *Joachima Murata*, i udzieliło urlopu jednemu członkowi. Prezydent odczytał dekret upoważniający prezydenta rady państwa pana *Baroche* zastępywać w obec ciała prawodawczego wszystkie projekta do ustaw, które będą przedłożone w ciągu teraźniejszej sesji. Potem przedłożył oprócz 50 przeszło projektów lokalnych także projekt do ustawy, odnoszący się do wdów po poległych lub na rany umarłych żołnierzach z armii lądowej i morskiej. Dzisiaj było ciało prawodawcze zebrane tylko w biurach, których urządzeniem się zajmowało.

— Z rozporządzenia lekarzy Cesarzowa nie będzie wychodzić już przed połogiem z apartamentów. — Cesarzowi przedłożono plan kolei żelaznej z Paryża do Konstantynopola na Szwajcaryę, Ilirję i Hercegowinę; kolej uboczna łączyłaby ją w Troyes z kolejami francuzkimi. — Pomiędzy studentami tutejszemi panuje ciągle jakiś rodzaj wzburzenia, i od czasu do czasu aresztują z nich po kilku. — Dla międzynarodowej komisji względem zaprowadzenia równych wag, miar i monet, wyznaczył minister wojny stosowny lokal w konserwatorium sztuk i rękodzieł. — Statek pocztowy „*Le Gange*“ odpłynął przedwczoraj z Marsylii do Konstantynopola. Na pokładzie jego znajdowali się: generał dywizji *Zamojski* z swoim adjutantem, trzech sztabowych i sześciu niższych oficerów dywizji kozaków *Sułtana*; oprócz tego generał *Smith* i jedenastu oficerów angielskich, a na koniec 33 oficerów i 30 żołnierzy francuzkich, którzy powracają do swych korpusów w Krymie. — W roku 1853 wyznaczył rząd dla poparcia uprawy bawełny w Algierze roczną nagrodę w kwocie 20.000 franków. *Monitor* ogłasza dziś raport ministra wojny o odbytych w tej kolonii powtórnych konkursach do tej nagrody, a zarazem także jego rezultat. Ubiegało się o nagrodę pięciu plantatorów prowincji *Oranu*, a rząd przyznał ją dwóm w spółce pracującym osadnikom w *St. Denis du Liz*, którzy uprawili 105 hektarów i w zeszłym roku dzielili już nagrodę z pewnym krajowcem z prowincji *Konstantyny*.

Belgia.

(Kary za fałszowanie żywności.)

Bruxela, 2. marca. W Belgii karano za fałszowanie żywności i napojów dotychczas tylko, jeżeli to fałszowanie działo się w sposób zdrowiu szkodliwy, podczas gdy liczne inne bezkarnie uchodziły. Przyjęty temi dniami od izby projekt do ustawy położył koniec temu bezprawiu. Postanowienia karne rozciągają się

na jeden rok więzienia i 500 franków pieniężnej kary, a nawet ci będą dotknięci tą karą, którzy ogłoszonymi, sprzedanymi lub rozdawanymi drukowanymi lub niedrukowanymi pismami podali sposób do ułatwienia lub rozszerzenia fałszowania.

Niemce.

(Przejazd dyplomatów.)

Berlin. 6. marca. Wczoraj wieczór przejeżdżał przez Berlin generał-adjutant Jego Mości Cesarza Rosyi, generał Szuwałow w towarzystwie kilku adjutantów. Mówią, że jedzie do Paryża i wnoszą z wysokiego stanowiska jego przy boku Cesarza, że do podróży tej przywiązany jest zamiar polityczny.

Szwecya i Norwegia.

(Fortyfikacye około Sztokholmu.)

O fortyfikacyach sztokholmskich piszą między innemi:

„Od strony morza broni Sztokholmu twierdza Waxholm odległa o dwie mil od stolicy. Szwecya jednak nie tyle lęka się napadu ze strony floty rosyjskiej, jak raczej najścia wojsk rosyjskich po lądzie. Zresztą samo już położenie Sztokholmu jest dość obronne; o szaucach i fosach mowa tu być nie może, lecz za to wyspy przyległe i na Melarze rozrzucone nastroczają najlepszy sposób obrony za pomocą założenia mniejszych warowni. Mamy już fort takzwany „Castellholm“, gdzie zatoczono kilka dział dla dawania sygnałów. Rzeczą pewną, że po założeniu warowni na tych wyspach zrobiliby z Sztokholmu warownię trudną do zdobycia, a mianowana w tym względzie komisya składa się z najzdolniejszych inżynierów.“

Rosya.

(Nadzieje pokoju. — Przyjmowanie panienek na pensję w instytucie. — Reorganizacye biur. — Doniesienia z Odessy. — Pismo Cesarzkie w odpowiedzi na adres szlachty Szląskiej.)

Petersburg, 28. lutego. „Z każdym dniem — pisze dziś *Pszczola północna* — wzmaga się zaufanie giełdy lutejszej, że sprawa pokoju na konferencyach paryskich pomyślnie załatwiona zostanie.“ Jednak dodaje w końcu: „Tylko w Londynie inaczej sądzą o tem, jeżeli mamy wierzyć doniesieniom prywatnym. Tymczasem zamawiają tu bez ustanku towary rosyjskie dla Londynu i t. d.“ — By zapobiedz wszelkim nadużyciom i protekcyi w przyjmowaniu pensyonarek do pańskich instytutów Śtej Katarzyny i Śtej Maryi, rozkazał Cesarz, ażeby na przyszłość nie kapituła zakładu lecz losowanie oznaczało kandydatki. — Reorganizacya niektórych posad w gabinecie Cesarza i utworzenie administracyi cesarskich zakładów rekodzielniczych nastąpiły po części dla oszczędności, a po części dla uregulowania zarządu zyskownych fabryk cesarskich. — Cesarzowe Matkę widziano wczoraj po długim czasie po raz pierwszy znowu w powozie.

Odesa, 22. lutego. Wczoraj przybyła tu tak zwana grecka legia Jego Mości Cesarza Mikołaja I. Dowódca jej, książę Murusi, został w randze kapitana przyjęty do czynnej armii rosyjskiej i przydzielony do korpusu generała Murawiewa. Legia ma być rozłożona w Besarabii. — Tutejsza gazeta rządowa zawiera odezwę względem objęcia transportu kilku milionów pudów miedzi, ołowiu, żelaza, cyny i innych surowych produktów, które mają być sprowadzone z kopalni sybirskich Donem, Wołgą i Dnieprem do Mikołajewa na użytek intendatury floty czarnomorskiej. Uzbrojenia na rok przyszły odbywają się zawsze jeszcze na największą skalę. — Nowy komendant naczelny armii krymskiej przeniósł główną kwaterę swoją z Bacezy-Seraju do Simferopola.

— Wielu ze szlachty ziemskiej na Szlązku, podała adres do J. M. Cesarza Alexandra II.; z wynurzeniem uwielbienia i wdzięczności za szczere chęci Monarchy przywrócenia pokoju. Adres ten przesłano na ręce barona Budberg'a z prośbą przedłożenia go Monarsze rosyjskiemu. Baron Budberg oznajmił teraz swoim komitentom, że życzenia ich zostały spełnione, gdyż J. M. Cesarz przyjął pismo, i w łasce swej dał odpowiedź, którą w kopii każdemu Br. Budberg przesłał. Odpowiedź z własnoręcznym podpisem Cesarza mówi:

„Składam Wam dzięki moi panowie za te uczucia i wyrazy życzliwości, jakieście objawili mi w adresie waszym w imieniu swoim i w imieniu wszystkich tych Prusaków, którym duch chrześcijański i miłość do Króla i Pana swego są rzeczą drogą i świętą. I ja też pragnę rychłego przywrócenia i stanowczego utrwalenia pokoju, i pocieszam się tą nadzieją, że Stwórca Wszechmocny wysłucha modłów, które zasyłam do Niebios wspólnie z tymi, co w tym względzie podzielają moje życzenia. Przyjmijcie panowie wszyscy bez różnicy, których nazwiska wyczytuje na podpisie, zapewnienie szczególnego poważania mego.“

Petersburg, 4. lutego 1856.

Alexander.“

Grecya.

(Sądy przysięgłych. — Ożywiony ruch w Grecyi.)

Z Aten donoszą na Tryest z 29. lutego: Są przysięgłych w Atenach surowy, rozesłał popłoch między zbójców. Pierzchnęły bandy łotrowskie, towarzysze rozechodzą się do domu, a spokojny ziemianin nabrał otuchy i sam na wytopienie rozbójników nastaje. Mielśmy tu ciekawsze zdarzenie jedno: Jeden ze zbójców A. D(e-metrios) znękanym życiem tułacza, zateśknął za domem w Peloponezie, a chcąc z niejakim zasobem wrócić, by uczciwie rozpocząć gospodarstwo, zabija dowódcę swojej bandy, obdziera i ze złotem prze-

prawia się nocą na Istem do Peloponezu. Nieszczęście chciało, że wpadł w żelazo ustawione na wilki i złapał się. Pastuch na zajątrz ucieszony z połowu takiego wilka, dobił go pałą, obrał ze złota, ale sprawiedliwości ludzkiej ażeby zadosyć uczynić, dał znać żandarmom na straży — a to, że nadgroda jest wyznaczona dla tych co zbójce gubią.

— Ruch ożywia się w Grecyi. W Eparchyi Megalopolis budują na rzece Alfej piękny most z marmuru, 10 metrów szeroki a 18 długi; most dawno pożądany, bo dotąd na całej tej rzece, największej w Peloponezie, był tylko most jeden, i to podobniejszy do iglastego łuku gotyckiego niż mostu; szerokości miał trzy stopy tylko.

Minister wyznań religijnych pozaprowadzał szkoły sielskie, i podwyższył płace nauczycielom. — W Atenach i w mieście Syra założono dom sierót.

Azja.

(Persya wyprawia wojska ku morzu na południe.)

Z Petersburga piszą do *Indep. belge* z 28. lutego: „Gazeta teherańska przyniosła wiadomość, że Szach Persyi uzbraja się, by odeprzeć siłą każdy zamach eskadry angielskiej na wybrzeża swego państwa, i że wojska są już w pochodzie do prowincyi nad odnogą perską i ujściem Eufratu.“

Afryka.

(Teodor I. Król Abisyński. — Telegraf indyjski na Egipt. — Wzburzenie w Arabii.)

Z Alexandryi donoszą z 20. lutego do *Independence Belge*, że nowy Cesarz Teodor I. z Abissynii (Kasa, który po długiej i krwawej wojnie domowej szwagra swego zepchnął z tronu, a teraz nazwał się Teodorem I.) zawiadomił rząd egipski o wstąpieniu swem na tron, i że z Egiptem chciałby zostawać w dobrych stosunkach sąsiedzkich, by tym sposobem podźwignąć kraj mu podległy. — Mówią o nim, że to człowiek srogi, lecz przy tem światły i sprzyjający reformom.

Z Alexandryi piszą z 22. lutego do dziennika *Times*: Prysłany tu ze strony towarzystwa wschodnich telegrafów p. Gisborne do traktowania z rządem egipskim względem założenia telegrafu elektrycznego między Alexandryą i Suezem wychwala wielce uprzejmość i dobre chęci Said Baszy. Spodziewa się też, że z czasem będzie można pociągnąć linię telegraficzną z Suezu dalej do Indyi. Upewnijają, że w ciągu lata przyszłego ukończony już będzie telegraf podmorski między Alexandryą i Konstantynopolem. Według najnowszych doniesień z *Arabii* panował w mieście Dżydda pokój zupełny, lecz za to nieustawały zawichrzenia w całej prowincyi jemeńskiej. Liczny szereg „Asir“ podniósł jawny rokosz i przeszło 30.000 zbrojnych wystąpiło do boju przeciw wojskom tureckim. — Powstańcy opanowali już miasto Loheja i inne miejsca nadbrzeżne.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza bałtyckiego.

(Ruch floty bałtyckiej.)

Z Hamburga telegrafują dziennikowi *Nord* z 6go marca wieczór: „Z rozkazu admirałcy opuszcili komodor Watson zatokę Kielu. Przednia straż floty ma się zebrać u wyspy Moen i wyruszyć niezwłocznie na Bałtyk dla przywrócenia blokady.“

Doniesienia z nad czarnego morza.

(Depesza generała Codringtona.)

Angielskie ministerium wojny otrzymało następujące depesze od generała *Codringtona*:

Sebastopol, 16. lutego.

Milordzie! Mam zaszczyt zawiadomić pana, że dnia 12. lutego zrana pojawiło się około 3000 żołnierza pieszego i kozaków rosyjskich na wzgórzach kardubelskich powyżej doliny bajdarskiej, lecz oddział ten cofnął się po krótkim rekognoskowaniu. Inżynierowie francuscy wysadzili w powietrze dnia 12go lutego dwie części wodociągów, któremi dawniej napływała woda do doków sebastopolskich. Podosadzono już kilka min pod wielką koszarą niedaleko doków, i dalej nad tem pracują. Pogoda zapowiada już od kilku dni zbliżanie się wiosny, a stan zdrowia armii jest ciągle pomyślny. Generał sir Colin Campbell przybył do obozu dnia 14. lutego.

W. J. Codrington.

Sebastopol, 19. lutego.

Milordzie! Stan zdrowia armii jest ciągle pomyślny; w ciągu ostatnich dziesięciu dni mieliśmy nadzwyczaj piękną pogodę, a czas ten użyliśmy na ćwiczenie wojska w strzelaniu do tarczy i musztrowanie pułków. Dnia 17. lutego otrzymała cała piechota rozkaz, aby zebrała się i ustawiła jedną kolumną na wzgórzach przyległych; mgła jednak i całonocny deszcz drobny, po którym nazajutrz grad nastąpił, przeszkodziły temu zamiarowi, a termometer spadł na 18 stopni (Fahrenheit'a) z 9ciu zeszłej nocy. Paradę wojskową odłożono przeto na później; w przeciwnym razie byłoby się okazało, że dzięki staranności rządu, tudzież usiłowaniam i ogledności komendantów dywizyi, brygad i pułków wojska się pokrzepiły i wzmożyły. Jestem mocno o tem przekonany, że wszyscy sprzymierzeni nasi, gdyby chcieli być obecni temu przeglądowi, byłiby się radowali widokiem wojska, które wspólnie z nimi działa. Dziś mamy piękny, jasny, kanadyjski dzień zimowy i 14 stopni zimna tem dotkliwszego jeszcze dla wiatru mroźnego. A że zmiana powietrza nagle nastąpiła, przeto łatwo być może, że z nieprzezwrotności do-

stali niektórzy żołnierze błądli z odmrożenia. Dla lepszej zachęty do ćwiczenia się w strzelaniu do tarczy mają być wkrótce w drodze subskrypcji wyznaczone nagrody dla strzelców najlepszych.

W. J. Codrington.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 9. marca. Wczorajszy *Monitor* ogłosił pismo Cesarza do ministra wojny marszałka Vaillant, w którym Jego Cesarska Mość gani postępowanie rad rewizyjnych przy poborze rekruta. — Wczoraj było szóste posiedzenie konferencji. *Monitor* ogłasza postanowienie rządu, że w roku 1856 niebiedzie dawał upoważnienia do nowych przedsięwzięcia na akcy, bez względu na to, jaki koniec wezmą układy. Książę Hieronim ma się znacznie lepiej.

Londyn, 8. marca. Lord Palmerston przyrzekł wczoraj w izbie niższej, że staraniem jego będzie zobowiązać Rosję, ażeby po zawarciu pokoju groby żołnierzy angielskich w Krymie były szanowane.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen zboża i innych artykułów na targach w obwodzie Żółkiewskim od 15. do 29. lutego 1856.

	Żółkiew	Sokal	Lubaczow	Belz	Krystynopol	Uhnów
	zr. kr.	zr. kr.	zr. kr.	zr. kr.	zr. kr.	zr. kr.
m o n. k o n. w.						
Korzec pszenicy	12 —	8 54	12 48	10 —	10 —	8 12
„ żyta	9 —	7 24	9 48	8 —	9 —	7 —
„ jęczmienia	6 —	6 12	8 24	6 24	8 —	6 —
„ owsa	4 —	2 54	4 12	3 —	4 —	3 20
„ hreczki	7 —	6 24	7 —	7 —	9 —	6 36
„ kartofli	3 12	3 36	4 —	3 12	3 30	3 —
Cetnar siana	1 6	1 48	— 54	1 20	1 —	— 48
„ wełny	—	—	—	—	85	—
Sąg drzewa twardego	11 —	5 48	7 —	6 —	6 30	4 12
„ „ miękkiego	9 —	5 26	6 —	5 —	5 —	3 —
Funt mięsa wołowego	— 7	— 6	— 7½	— 8	— 8	— 6
Garniec okowity	1 25	1 20	2 —	1 20	1 20	1 30

Kurs lwowski.

	Dnia 12. marca.	gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	46	4	49
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	50
Półimperyal zł. rosyjski	„ „	8	16	8	20
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	36	1	37
Talar pruski	„ „	1	30	1	32
Polski kurant i pięciogłówna	„ „	1	10	1	11
Galic. listy zastawne na 100 złr.	„ „	85	36	86	10
Galic. listy obligacje indemnizacyjne	bez kuponów	75	56	76	30
5% Pożyczka narodowa	„ „	83	45	84	45

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 8. marca.	w przecięciu
Obligacje długu państwa	50% za sto 84½ 7/8 5/4	84½ 1/8
detto pożyczki narod.	50% „ 85½ 85 84½ 7/8	85
detto z r. 1851 serya B.	50% „ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	50% „ —	—
Obligacje długu państwa	4½ 0/0 73½ 1/4	73½ 3/8
detto „	3½ 0/0 „ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4½ 0/0 „ —	—
detto „ „ „	3½ 0/0 „ —	—
detto „ „ „	2½ 0/0 „ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„ „ —	—
detto „ z r. 1839	„ „ —	—
detto „ z r. 1854	110½ 109½ 110½	110½
Obl. wiedz. miejskiego banku	2½ 0/0 „ —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	50% 92½ 92	92½
Obl. indemn. Niż. Austr.	50% „ —	—
detto krajów koron.	50% 76½ 77 79	77
Akcyje bankowe	106½ 1062 1070	1065
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	492½ 496½	495

	za sto	w przecięciu
Akcyje c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 351 347½	349	349
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2800 2807½	2807½
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr. 300 298	299	299
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	681	681
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 8. marca.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	102 102 l.	102 ase.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl. 100¾ ¾ l.	100½ ¾ l.	100½ ¾ m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	74 74½ l.	74½ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire tokań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-4 5 l.	10-4 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	102½ 103 l.	102½ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	2 m.
Paryż za 300 franków	119½ 5/8 l.	119½ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	268 267½	268 31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T.S.
Cesarskie dukaty	—	Agio.
Dukaty al marco	—	Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. marca.

Oblig. długu państwa 50% 84; 4½ 74; 4% 65½; 4% z r. 1850 — 30% —; 2½ 0/0 —. Losowane obligacje 50% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 135. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1061. Akcyje kolei półn. 2920. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwajskie 299. Dunajskiej żeglugi parowej 666. Lloyd 432½. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskompotowego a 500 złr. 495 złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 101½ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 100½ 2. m. Hamburg 74½ 2. m. Liwno 103½ l. 2. m. Londyn 10-5. l. m. Medyolan 103 l. Marsylia 120½ l. Paryż 120½. Bukareszt 268. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 6¾. Pożyczka z r. 1851 50% lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77½. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 110. Pożyczka narodowa 84½ 1/8. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 386¾. fr. Akcyje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 356½.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. marca.

PP. Zawadzki Józef, ze Stryja. — Antoniewicz Wine., ze Skwarzawy. — Bal Fran., z Tuligłówn. — Doliniński Win., z Gródka. — Kotkowski Apolin., z Hawlowiec. — Binder Fran., c. k. komisarz kamer., ze Sanoka. — Zabielski Teodor, z Dorohowa. — Skrzyszewski Józef, z Sewerynki. — Listowski Józef, z Kątów. — Plater Adam i Stan., z Hofhocy. — Torosiewicz Fran., z Czernichowa. — Falkowski Michał, z Gluchowa. — Nikorowicz Józef, ze Zbisk. — Pietruski Konst., z Rudy. — Jasieniecki Teofil, z Łuzek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. marca.

PP. Gurard, c. k. kapitan, do Przemyśla. — Sozański Jan, do Grabowca. — Ryłski Hen., do Dłużnicy. — Ptaszyński Szcz., do Nowosiedek. — Rosnowski Fran., do Sokala.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 11. marca.

Pora	Barometr w mierze prys. spr. wazony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	324 26	20°	89.2	zachodni	sl. pochmurno
2. god. popoł.	324 85	+ 0 10	80.1	„	si. śnieg
10. god. wiecz.	326 91	+ 4 10	81.8	„	ci. pogoda

Wysokość śniegu 6'''.

TEATR.

Dziś: Na korzyść p. Siegel: Opera niem.: „Die Hugenotten.”

Jutro 14. marca 1856 (w abonamencie) (ostatnie widowisko przed świętami).

„Dzwonnik kościoła św. Pawła.”

Dramat z francuskiego p. Bouchardy w 4 aktach z prologiem.

KRONIKA.

Według obliczeń niemieckiego astronoma dra Jahn pojawić się ma roku bieżącego wielki kometa, a mianowicie ten sam, który widzianym był niedługo roku 1264 i na wiosnę roku 1556. (Kometa ten bardzo wielki i mocno świecący miał w sierpniu i we wrześniu roku 1264 długość na 100 stopni miotłę, i zbliżył się ku ziemi na 8 milionów mil geograficznych, kometa zaś z roku 1556 mniej jasny na 1½ milionów mil geograficznych). Melancton napisał o komecie z roku 1556 jedynastę listów, i ztąd zwą go często po imieniu tego astronoma. Według obliczeń p. Hind'a spodziewać się powrotu komety z roku 1556 w latach między 1856 i 1860. Roku 1849 napróżno go wyglądano, a obliczenia pp. Danthorne i Pingré nie sprawdziły się. Bomme wykazał, dlaczego kometa ten nie mógł się roku 1848 pojawić.

— O naukowej ekspedycji rosyjskiej dla zbadania doliny amurańskiej nadziedzili nowe wiadomości do Petersburga. Porucznik Rochkow oznaczył astronomicznie 21 punktów od spływu Szilki z Argunią (źródłowych strumieni Amuru) aż do ujścia rzeki Amur, i sporządził dokładną kartę całego porzeża. Oprócz tego ukończył Rochkow geometryczne pomiary całej przestrzeni między fortem Ust-Strelnaja i miastem Albosin, jako też między fortami rosyjskimi Maryi i Mikołaja, a podporucznik Sandhagen sporządził kartę kraju leżącego między Albosinem i fortem Maryi. Malarz Meier zebrał bardzo obfite album i postanowił dla uzupełnienia swych etnograficznych rysunków przepędzić zimę wśród Giloków i Mandżuków u ujścia rzeki Amur.